

MUINAISTIETEELLINEN TOIMIKUNTA
RAKENNUSHISTORIALLINEN TOIMISTO

Helsinki

No

QVIDJA

Viite

KUITIA

Asia

QVIDJA

KUITIA, PARAINEN

Kartanon kantatila, Kuitian rälssisäteri, oli keskiaikainen asumakartano. Ensimmäinen tunnettu omistaja oli 1400-luvun alussa Turun porvari Peter van der Linden, joka myi kartanon piispa Maunu Tavastille. Tavastien jälkeen kartanon omistajia olivat Flemingit, Danerit, Falkenbergit, Creutzit sekä 1700- ja 1800-luvulla mm. suvut Rothstein, von Mell, Prytz ja af Heurlin.

Vanha päärakennus, Kuitian kartanolinna on kellarin ja kolme kerrosta käsittävä harmaakivestä muurattu satulakattoinen rakennus, johon liittyy yksikerroksinen poikittaissiipi etelässä ja yksikerroksinen päävolyymien ulkopuolinen lisäsiipi koilliskulmassa. Talo rakennettiin useassa vaiheessa 1400-luvun lopulla ja 1500-luvun alussa, ja sitä asuttiin jatkuvasti 1700-luvulle, siihen asti kun uusi päärakennus rakennettiin.

Ensimmäisessä rakennusvaiheessa, 1400-luvun lopulla rakennettiin päävolyymien kellarikerroksen ja ensimmäisen kerroksen käsittävä osa. Jolloinkin 1500-luvun alussa tähän lisättiin luultavasti kahdessa pian toisiaan seuraavassa vaiheessa poikittaissiipi ensimmäiseen kerrokseen asti. Ennen 1500-luvun puoliväliä, käskynhaltija Erik Flemingin omistaessa kartanon koko rakennusta korotettiin kahdella kerroksella ja ullakolla. Luultavasti 1700-luvun lopulla poikittaissiiven kaksi ylintä kerrosta purettiin ja sen ensimmäinen kerros katettiin matalalla pulpettikatolla.

Parhaimmillaan, 1500-luvun alussa, Felmingien asuessa kartanoa, se oli aikansa moderneimpia ja edustavimpia kartanolinnoja Ruotsi-Suomessa. Felmingien aikana kartanossa vierailu mm. Kustaa Vaasa.

R.T.

